

Motion till riksdagen

1989/90:So520

av Anita Stenberg (mp)

Statens rättsläkarstationer

Socialstyrelsen har i anslagsframställning för budgetåret 1990/91 hemställt att förslagsanslaget E 4, Statens rättsläkarstationer, förutom löne- och prisomräkning uppförs med 43 150 000 kr. och undantas från huvudalternativet.

Vid beredning i socialdepartementet (dep.rådet Kurt Roos) nedsattes detta förslagsanslag till 37 649 000 kronor samt vidhölls huvudförslaget med en årlig reduktion om 2 %.

Som motiv för denna nedskärning framhöll föredraganden att en överenskommelse mellan staten och sjukvårdshuvudmännen som träffats skulle innebära att rättsläkarstationerna kommer att avlastas ett beräknat antal av 3 000–4 000 obduktionsfall under 1990/91.

Verkligheten är följande:

Ändringar har företagits i allmänna läkarinstruktionen och i socialstyrelsens föreskrift om dödsbevis m.m. (SoFS 97:1) gällande från 1990-01-01. Vidare har särskilt avtal ingåtts mellan staten och sjukvårdshuvudmännen. Till följd härav föreligger nu möjligheten att vissa fall av hastig naturlig död utanför sjukvårdsinrättning ej längre behöver bli föremål för polisutredning och följaktligen ej heller någon form av rättsmedicinsk undersökning. I förekommande fall kan i stället, om så erfordras för att fastställa den sannolika dödsorsaken, klinisk obduktion vid patologavdelning på sjukhus företas.

De båda ovannämnda författningarna anger klart vilka villkor som måste vara uppfyllda för att ett dödsfall utom sjukvårdsinrättning skall kunna handläggas på detta sätt.

Socialdepartementets antagande att 3 000–4 000 av de tidigare enkla dödsorsaksundersökningarna skulle komma att handläggas genom sådant förenklat förfarande är helt gripet ur luften. En genomgång av en serie konsekutiva enkla dödsorsaksundersökningar från år 1989 visar att endast omkring 13 % av dödsfallen uppfyller det villkor som författningen enligt krävs för att polisutredning och dödsorsaksundersökning ej skall erfordras. Uttryckt i prestationenheter (Fe) skulle detta innebära att rättsläkarväsendets totala arbetsbörda av 650 000 Fe skulle avlastas med 18 000 Fe, d.v.s. omkring 3 %. Med tanke på att rättsläkarnas nuvarande arbetsbörda uppgår till i genomsnitt 198 % av den av socialstyrelsen fastställda normen, framstår denna minskning som synnerligen marginell.

Vid ingen av landets rättsläkarstationer har heller någon som helst minskning av antalet enkla dödsorsaksundersökningar kunnat märkas sedan de

ändrade författningarna trätt i kraft. Något utrymme för nedsättning av det av socialstyrelsen framställda förslagsanslaget torde således inte föreligga.

Mot. 1989/90
So520

Avslutningsvis måste framhållas att rättsläkarväsendet i landet fortfarande befinner sig i en djup kris, som endast delvis kunnat vändas. Konsekvenserna härav börjar nu kunna iakttas i de olika personalgrupperna; sålunda har rättsläkarstationen Solna under 1989 haft en avgång genom uppsägning av 30 % av obduktionsassistenterna och 50 % av sekreterarpersonalen. Vidare har en sekreterartjänst och en telefonisttjänst utlysts under året utan att någon sökande anmält sig.

Sammanställningen av antalet obduktioner under de tre första veckorna 1990 jämfört med motsvarande tid 1989 visar en oförändrad frekvens av enkla dödsorsaker.

Det verkar inte finnas grund för en sänkning av det av socialstyrelsen framställda förslagsanslaget för budgetåret 1990/91.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det av socialstyrelsen framställda förslagsanslaget för budgetåret 1990/91 till statens rättsläkarstationer ej sänks.

Stockholm den 25 januari 1990

Anita Stenberg (mp)